

MELDING FRA UTVALGSFORMANNEN FOR LOFOTFISKET

MELDINGSÅRET 2005

FISKERIDIREKTORATET
Fiskerikontoret Leknes

August 2005

Per Ole Johansen
Utvalgsformann

Melding fra Utvalgsformannen for Lofotfisket

Innledning:

Denne meldingen omhandler generelle betraktninger fra Utvalgsformannen og Oppsynssjefen i Lofotoppsynet om Lofotsesongen 2005. Videre gir meldingen en kortfattet oppsummering av utvalgsarbeidet og oppsynstjenesten som den enkelte har hatt ansvaret for.

I meldingen for år 2005 er det kort gjort rede for innspill og endringsforslag som det enkelte utvalg har tatt stilling til, og som har dannet grunnlag for bestemmelsene i årets "Forskrifter for fisket i Lofoten Oppsynsområde." Videre er det kort gjort rede for problemstillinger som oppsynstjenesten har stått overfor i løpet av årets sesong.

Forskriftene er gjort tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider (<http://www.fiskeridir.no>) lover og forskrifter. Her finnes også kartene for havdelingen. I tillegg er det trykket 500 forskrifter i hefteformat som er distribuert gjennom Fiskeridirektoratet i Nordland og Lofotoppsynets personell.

Denne meldingen er også gjort tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider.

Fiskerikontoret Leknes
den 15. august 2005

Per Ole Johansen
Utvalgsformann

Generelt om årets Lofotsesong:

Lofotsesongen 2005 vil i likhet med fjoråret bli husket for et mindre innsig av skrei, spesielt til gytefeltene i øst-Lofoten. Dette ga seg utslag i en ytterligere nedgang i oppfisket kvantum på om lag 8000 tonn rund vekt levert i Lofoten oppsynsdistrikt.

Sesongen utviklet seg svært likt fjoråret med de første ordentlige tegn på innsig siste uka av februar, og med det man kan kalle for et hovedinnsig i midten av mars. Skreien spredte seg i området fra Røst og innover i Vestfjorden til og med Henningsværstraumen. Hovedtyngden stabiliserte seg rundt Røst hvor det var en stor og hektisk aktivitet med til dels gode fangster gjennom hele sesongen. Utenfor Lofoten Oppsynsområde foregikk det et godt fiske på Moskenesgrunnen. Denne fisken leveres i all hovedsak i Lofoten oppsynsområde.

Lofotoppsynet ble satt den 28. februar etter påtrykk fra fiskerne som meldte om oppsving i fisket innover i Vestfjorden etter tegn på at innsiget var på gang.

Før årets lofotsesong bestemte Fiskeridirektoratet at Lofotoppsynet skulle omorganiseres. Bestemmelsen gikk ut på at Fiskeridirektoratets egne inspektører skulle overta oppgavene til tidligere innleide oppsynsbetjener samtidig som havdelingskontroll skulle kombineres med ressurskontroll. Målet var å oppnå en bedre utnyttelse av ressursbruken.

Bestemmelsen skapte en del støy i media. Det ble bl.a. stilt spørsmål til om fiskeridirektoratets inspektører hadde den kompetansen som var nødvendig i oppsynstjenesten. I denne forbindelse krevde Nordland Fylkes Fiskarlag en total gjennomgang av "Lofotforskriftene" med sikte på å gjøre de enklere for brukerne. Fiskeridirektoratet i Nordland etterkom kravet, og satte i gang arbeidet med å forenkle forskriftene samt GPS-feste de gjenstående posisjoner i havdelingen. Ut over dette ble omorganiseringen av Lofotoppsynet iverksatt og gjennomført som planlagt.

Den 11. mars fastsatte Fiskeri- og kystdepartementet forskrift om forbud mot å ha garn stående i sjøen fra midnatt til midnatt på søn- og helligdager i den periode av året der Lofotoppsynet er satt. Dette medfører at fartøy som fisker med garn må dra opp bruket dagen før søn- og helligdager, men har anledning til å sette det igjen på søn- og helligdager til gitte tidspunkt.

Årets Lofotoppsyn ble for første gang evaluert av Fiskeridirektoratet i Nordland sammen med Nordland Fylkes Fiskarlag. I en felles uttalelse het det at "Lofotoppsynet fungerte godt, med hensyn tatt til at fisket foregikk innenfor et noe geografisk begrenset område." Videre het det at "Lofotoppsynet har også i år bidratt til en fornuftig avvikling av fisket."

Lofotkvantumet endte opp på vel 36500 tonn rund vekt som er om lag 8000 tonn mindre enn fjoråret. Av bruksklassene var det snurrevad som kom best ut, mens juksaflåten kom dårligst ut på grunn av dårlig tilgjengelighet på de tradisjonelt sett mindre værutsatte feltene. Snittprisen på skrei økte med kr 2,38 pr kg sløyd vekt, men på grunn av mindre totalkvantum ble førstehåndsomsetningen av lofotfisket mindre enn i fjor.

Etter den tidlige påkestoppen i slutten av mars avtok fisket gradvis, men det var allikevel spredt aktivitet som gjorde det nødvendig at oppsynet ble opprettholdt. Fisket pågikk en tre ukers tid etter påske, men da var det også jamt slutt. Lofotoppsynet ble hevet den 19. april som er det tidligste som noen gang er registrert.

Noen tall fra Norges Råfisklag:

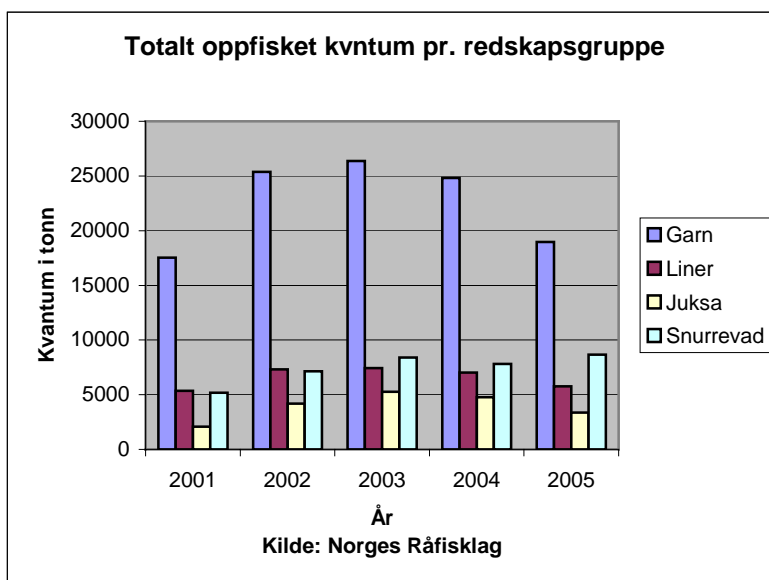
Tabellen nedenfor viser utviklingen i skreikvantum fordelt på anvendelse rund vekt i tonn:

Anvendelse	2001	2002	2003	2004	2005
Fersk	3370	2623	10301	12804	9093
Frysing	194	373	207	122	73
Henging	18893	25671	24538	20934	20642
Salting	7671	15502	12487	10676	7029
Total	30128	44169	47533	44549	36872
Omsetn.verdi	477 mill	591 mill	486 mill	507 mill	478 mill
Snittpriser	23,74	20,07	15,34	17,07	19,45

Fremstillingen ovenfor viser at totalt oppfisket kvantum i 2005 er 7677 tonn mindre enn i 2004, alt i rund vekt. Verdien av total omsetning på første hånd i 2005 er 29 mill kr mindre enn i 2004. Gjennomsnittlig pris til fisker på første hånd i 2005 er kr 2,38 høyere enn i 2004.

Tabell og diagram nedenfor viser utviklingen i totalt oppfisket skreikvantum fordelt på redskapsgrupper rund vekt i tonn:

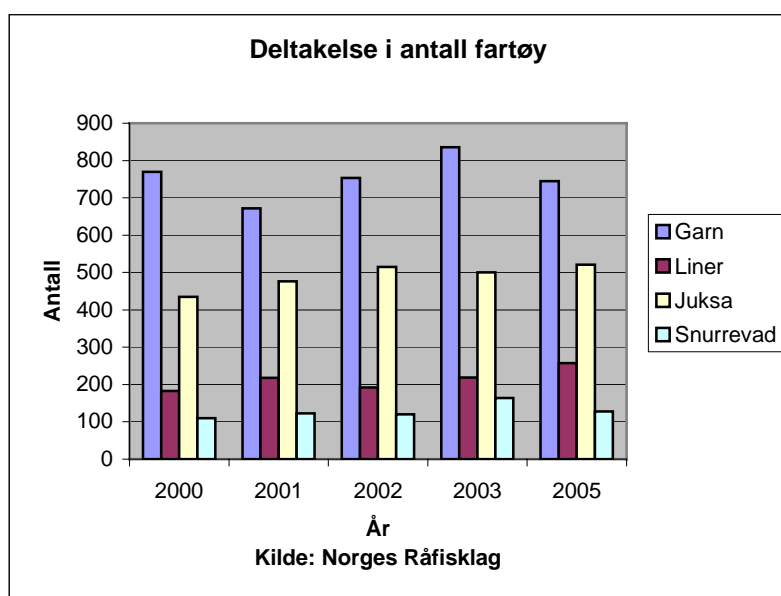
Garn		Liner		Juksa		Snurrevad	
2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004
18973	24823	5887	7034	3372	4782	8640	7802
-23,57%		-16,31%		-29,49%		10,74%	

Fremstillingen ovenfor viser at garnflåtens totalt oppfiskede kvantum i 2005 er 5850 tonn mindre enn i 2004, noe som utgjør 23,57%. Lineerflåtens kvantum i 2005 er 1147 tonn mindre enn i 2004, noe som utgjør 16,31%. Juksaflåtens kvantum i 2005 er 1410 tonn mindre enn i 2004, noe som utgjør 29,49%. Snurrevadflåtens kvantum i 2005 er 838 tonn større enn i 2004, noe som utgjør 10,74%. Alt i rund vekt.

Tabell og diagram nedenfor viser utviklingen i deltakelse av antall fartøy fordelt på redskapsgrupper:

Redskap	2001	2002	2003	2004	2005
Garn	672	753	836	799	745
Liner	218	192	219	195	257
Juksa	476	515	500	473	521
Snurrevad	123	120	164	143	128
Sum	1489	1584	1719	1607	1651

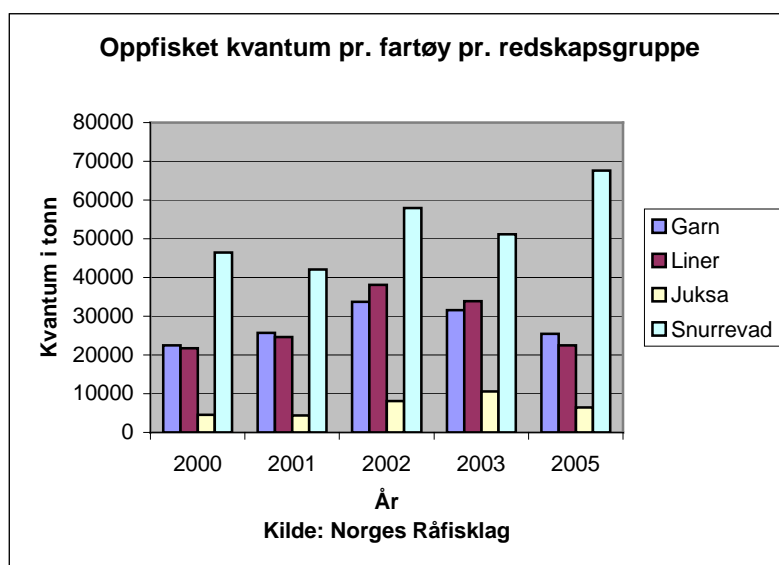
Fremstillingen ovenfor viser at deltakelsen i antall fartøy som fisket med garn i 2005 er 54 fartøy færre enn i 2004. Deltakelsen i antall linearfartøy i 2005 er 62 fartøy flere enn i 2004. Deltakelsen i antall juksafartøy i 2005 er 48 fartøy flere enn i 2004. Deltakelsen i antall snurrevadfartøy i 2005 er 15 fartøy færre enn i 2004.

Tabellen nedenfor viser utviklingen oppfisket kvantum i gjennomsnitt for hvert fartøy fordelt på redskapsgrupper rund vekt i kg:

Redskap	2001	2002	2003	2004	2005
Garn	25669	33714	31561	31067	25467
Liner	24596	38135	33881	36071	22907
Juksa	4359	8173	10562	10109	6472
Snurrevad	42048	57951	51183	54599	66094

Fremstillingen ovenfor viser at oppfisket kvantum i gjennomsnitt for fartøy som fisket med garn i 2005 er 5600 kg mindre enn i 2004. Oppfisket kvantum i gjennomsnitt for fartøy som fisket med liner i 2005 er 13164 kg mindre enn i 2004. Oppfisket kvantum i gjennomsnitt for fartøy som fisket med juksa i 2005 er 3637 kg mindre enn i 2004. Oppfisket kvantum i gjennomsnitt for fartøy som fisket med snurrevad i 2005 er 11495 kg mer enn i 2004. Alt i rund vekt.

Diagrammet nedenfor viser utviklingen i oppfisket kvantum i gjennomsnitt for hvert fartøy fordelt på redskapsgrupper.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i deltakelse av antall fiskere:

År	2001	2002	2003	2004	2005
Antall fiskere		3800		3204	2727

Fremstillingen ovenfor viser at deltakelsen i antall fiskere i 2005 er 477 færre enn i 2004.

Lofotoppsynet:

Lofotoppsynet ble satt mandag den 28. februar kl 00.00 og hevet tirsdag den 19. april kl 24.00. Til sammenligning ble oppsynet satt den 26. februar og hevet den 30. april i fjor. Årsaken til at oppsynet ble hevet så tidlig i år kommer ut fra syklusen om at hovedtyngden av skreien gyter ved påsketider. I og med at påsken kom svært tidlig (uke 12) og innsiget var lite, var det ikke behov for å ha oppsynet stående lengre.

Lofotoppsynet ledes av Oppsynssjefen, som i likhet med fjoråret disponerte tilsammen fem oppsynsfartøy. For første gang inngikk Fiskeridirektoratet samarbeid med Kystvakten om å få benytte deres fartøy "Thorsteinson" i Lofotoppsynet. Fartøyet patruljerte i område Værøy og Røst. De andre fire fartøyene var hurtiggående og patruljerte i resten av Lofoten oppsynsområde.

Før Lofotoppsynet ble satt, avholdte Fiskeridirektoratets regionkontor i Bodø kurs for å oppkvalifisere egne inspektører til inngå i Lofotoppsynet. Det ble utarbeidet en egen instruks for utøvelse av oppsynstjenesten samt gjennomgang av ordningen med å kombinere havdelingskontroll og ressurskontroll.

Den ny modellen medførte nødvendigvis at inspektørene måtte bruke mye tid på sjøen til å sette seg inn i oppsynstjenestens funksjon og regelverk, og samtidig kombinere dette med

ressurskontroll. Tjenesten var krevende, men både Utvalgsformannen og Oppsynssjefen slutter seg til uttalelsene om at inspektørene løste oppgavene på en tfredsstillende måte. Det er enighet om den nye modellen vil kunne fungere enda bedre allerede neste år når alle aktører får dra nytte av den lærdommen som årets sesong har gitt dem.

Lofotoppsynet avdekket totalt 38 saker som har medført reaksjoner i form av anmeldelser, advarsler eller inndragninger av fangstverdier. I fjor ble det til sammenligning avdekket 42 saker.

Utvalgsarbeidet:

Det er avholdt 2 fysisk møter i utvalgsåret som denne meldingen omhandler. I tillegg er det avholdt en rekke telefonomøter med utvalgsmedlemmer for behandling av enkeltsaker som er kommet opp i meldingsåret, og for å oppheve og innføre fleksibel bruk av fiskefelt i Lofotoppsynet.

Alle uvalgene ble som vanlig tilskrevet tidlig på høsten med spørsmål om å komme med innspill til endring av regelverket. I tillegg til innspill fra utvalgene mottok utvalgsformannen innspill direkte fra lokale fiskarlag og gjennom Nordland Fylkes Fiskarlag.

Følgende innspill ble meldt inn og behandlet i utvalgene:

Vestvågøy-distrikt 4:

- opphevelse av fleksible ordninger for garn og snurrevad
- tidspunkt for setting av oppsynet
- innskjerping av settesignal for liner
- utsetting av iler uten bruk

Vågan-distrikt 5:

- innføring av fleksible ordninger for snurrevad og endring av utrorsignal
- endring av settesignal for garn på søndager
- tidspunkt for setting av oppsynet
- endring av regel om settetid for garn på Austnesfjorden

Værøy Fiskarlag:

- endring av distriktgrense for Værøy oppsynsdistrikt

Nordland Fylkes Fiskarlag etter innspill fra andre lokallag:

- gjennomgang av fleksibel ordninger
- vanskeliggjøring av jukafisket
- forenkling av regelverket

Fleksible ordninger:

Fleksibel bruk av fiskefelt på Lofothavet betyr at ledige havteiger kan benyttes av andre redskaper enn den redskapen som teigen tilhører. Dette er ordninger som utvalgene har kommet frem til for å utnytte Lofothavet mer rasjonelt. Når den redskapsgruppen, som teigen tilhører, krever teigen fullt ut, må øvrige redskapsgrupper trekke seg ut. Ordningen administreres av Utvalgsformannen som klarerer bestemmelsene med utvalgsmedlemmene. Endringene trer i

kraft med 24 timers varsel og kunngjøres over oppsynsbåtenes VHF i gjeldene områder. I 2005 opphevet og innførte Utvalgsformannen fleksibel bruk av 9 ulike fiskefelt.

Forenkling av regelverket:

I mars nedsatte Regiondirektøren i Nordland utvalget som skal utrede forslaget til forenkling av Lofotforskriftene. Utvalgsformannen leder arbeidet. Forslaget skal ut på høring og sluttbehandles i utvalgene til høsten. I arbeidet inngår fastsettelse av alle meør i GPS-posisjoner med henblikk på å gjøre havdelingen om i digitalt format.

Distribusjon og kunngjøringer av forskriftene:

Utvalgsformannen hadde den redigerte utgaven av årets Lofotforskrifter ferdig i god tid før Lofotoppsynet ble satt. I likhet med tidligere ble forskriftene lag ut på Fiskeridirektoratets internettsider sammen kartene for havdelingen. I tillegg ble det trykket opp 500 eksemplarer i hefteformat som ble distribuert gjennom Fiskeridirektoratet regionalt og lokalt samt gjennom oppsynets tjenester. Alle andre regelendringer som ble gjort i den tiden Lofotoppsynet var satt ble kunngjort over oppsynsbåtenes VHF med minst 24 timers varsel.

Vedlegg:**Aktivitetskart for utvalgsarbeidet i 2005**

Møte dato	Utvalg	Saker	Fleksibel bruk av redskaper	
20.12.04	Vestvågøy	Opphevelse av fleksible ordninger for snurrevad og garn Tidspunkt for setting av oppsynet Innskjerping av settesignal Utsetting av iler uten bruk		
19.01.05	Vågan	Fleksible ordninger for snurrevad, endret utror Settesignal for garn på søndager Endring av tidspunkt for setting av garn på Austnesfjorden		
28.02.05	Opps. sjefen	Oppsynet blir satt kl 0000	Opphevet	Innført
28.02.05	Moskenes/ Flakstad Røst	Fleksibel bruk av garn Fleksibel bruk av garn og liner	Li 8 Sv 14 og 15	
10.03.05	Moskenes/ Flakstad	Fleksibel bruk av garn		Li 8
15.03.05	Røst	Fleksibel bruk av garn Presisering av forskrift om fleksibel bruk av garn på Li 15		Li 18 ytters.
18.03.05	Moskenes/ Flakstad	Fleksibel bruk av garn	Li 8	
29.03.05	Moskenes/ Flakstad	Fleksibel bruk av garn og snurrevad Fleksibel bruk av snurrevad	Li 10 Li 8	
05.04.05	Vestvågøy	Fleksibel bruk av snurrevad		Li 6
19.04.05	Opps. sjefen	Oppsynet blir hevet kl 2400		